

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ФІЛОСОФІЯ ГЕОКУЛЬТУРИ» на 2020 / 2021 навчальний рік

Галузь знань – **10 «Природничі науки»**

Спеціальність – **101 «Екологія»**

Рівень вищої освіти – **третій (освітньо-науковий)**

Форма навчання – **денна та заочна**

Семестр, в якому викладається дисципліна – **1**

Дисципліна – **обов'язкова**

Кількість годин за навчальним планом – **120 години / 4 кредити ЄКТС**

Загальна кількість годин	Лекції		Семінарські	Практичні		Лабораторні	Форма підсумкового контролю
	денна	заочна		денна	заочна		
120	26	12	-	18	6	-	Екзамен

Викладач кафедри, який забезпечує проведення лекційних занять:

канд. філософ. наук, доцент Гаврилюк Ю.М.

Викладач кафедри, який забезпечує проведення семінарських занять:

канд. філософ. наук, доцент Гаврилюк Ю.М.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

В основу навчального курсу покладено методологію геокультурного синтезу, крізь призму основного питання якої розглядаються її засадничі принципи, що визначають світоглядні орієнтири геокультурного суб'єкта в його історичному поступі та способи розв'язання ним соціокультурних та гносеологічних проблем, тобто окреслюють парадигмальне поле геокультурного буття на певному етапі розвитку. Аналізується специфіка виділених у курсі дисципліни історичних етапів, зумовлена особливостями геокультурного суб'єкта, показана принципова відмінність його від суб'єкта мети діяльності, наслідки якої в епоху високих технологій можуть призвести до незворотних процесів. У цьому зв'язку розглядається проблема міждисциплінарного синтезу знань, передусім синтезу філософії і науки як методологічної основи створення цілісного геокультурного знання, що органічно поєднує Істину й Добро у формі Краси.

МЕТА КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія геокультури» є сприяння формуванню в здобувачів ступеня доктора філософії цілісного геокультурного бачення світу як світоглядно-методологічної основи постановки та розв'язання теоретичних і практичних проблем, пов'язаних з освітньо-науковою діяльністю.

Основним завданням вивчення дисципліни є сприяння осмисленню здобувачами парадигмальних принципів осягнення світу історичними геокультурними суб'єктами в історії світової та вітчизняної філософії, вмінню трансформувати ці знання в розроблення методологічної проблематики сучасної науки, визначенню актуальних перспектив її розвитку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- визначення геокультури, її форм та основного питання;
- сутність геокультурного суб'єкта, його історичні типи та відмінність від суб'єкта діяльності;
- спільне й відмінне в геокультурній проблематиці європейської та вітчизняної філософії;
- характер геокультурної зумовленості філософії і науки в їх історичному розвитку;
- сутність проблеми пізнання світу як проблеми самопізнання геокультурного суб'єкта;
- специфіку методології, методів та методики наукового пізнання;
- структуру наукового пізнання, його засадничі принципи;
- провідні тенденції в розвитку сучасної філософії науки та особливості її геокультурного осмислення;

уміти:

- користуватися понятійним апаратом геокультури як методологічним інструментарієм аналізу філософської і наукової проблематики;
- розкривати й обґрунтовувати геокультурні засади філософії і науки;
- визначати геокультурну спрямованість наукових досліджень;
- оперувати сучасною методологією наукового пізнання в конкретних галузях науки;
- використовувати знання з історії розвитку філософії та науки для розв'язання актуальних наукових проблем сучасності;
- синтезувати наукову і філософську проблеми в цілісну геокультурну проблематику.

У результаті вивчення навчальної дисципліни очікується отримання здобувачем таких компетентностей:

Перелік компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК.01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК.08. Здатність працювати автономно.

Спеціальні компетентності:

ФК.02. Здатність до формування системного наукового світогляду сучасного природознавства, професійної етики та загальнокультурного світогляду.

Програмні результати навчання:

ПР.02. Демонструвати володіння загальнонауковими концепціями сучасного природознавства.

ПР.03. Спланувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке характеризується новизною, теоретичною і практичною цінністю та сприяє розв'язанню значущих проблем екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ПР.11. Виявляти лідерські якості, відповідальність та повну автономність під час реалізації комплексних наукових проектів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне та часткове формування відповідних компетентностей на ОНП «Екологія» (табл. 1).

Таблиця 1 – Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення здобувачами

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Здатність працювати автономно.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).
Здатність до формування системного наукового світогляду сучасного природознавства, професійної етики та загальнокультурного світогляду.	Повністю сформована. Співвідноситься з метою курсу та програмними результатами навчання за навчальною дисципліною	Поточне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).

Підготовка здобувачів з дисципліни «Філософія геокультури» потребує використання активних методів навчання, які наближують навчальний процес до реальних професійних ситуацій.

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є: лекції, практичні та індивідуальні заняття, консультації.

Під час викладання лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди і лекції-візуалізації.

Важливим елементом опанування професійними знаннями є самостійна робота здобувачів вищої освіти, що проводиться у час, вільний від аудиторних занять.

Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступи-інформування за темами семінарських занять; презентації за темами самостійної роботи.

Зміст дисципліни:

Буття як предметна визначеність. Сутність феномена культури. Культура як геокультурна. Геокультурна визначеність світогляду. Філософське самовизначення геокультурного суб'єкта Античності. Самовизначення геокультурного суб'єкта філософії Середньовіччя. Самовизначення геокультурного суб'єкта філософії Ренесансу та суб'єкта діяльності філософії Нового часу. Проблема геокультурного суб'єкта в німецькій класичній філософії. Геокультурні витоки української філософської думки. Українська релігійно-філософська думка XIV – XVI ст. і проблема геокультурного суб'єкта. Геокультурна спрямованість філософії українського Бароко. Геокультурна проблематика філософії українського Романтизму. Особливості розвитку геокультурної проблематики в українській філософії кінця XIX – 20-х років XX ст. Пізнання та форми пізнання. Структура наукового знання. Принципи наукового пізнання геокультурного суб'єкта. Методи наукового пізнання. Філософсько-методологічні концепції науки. Геокультурна стратегія сучасного наукового мислення. Філософія землі як геокультурного суб'єкта.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва», «Положення про екзамени та заліки в Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва», «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Харківському національному аграрному університеті ім. В.В. Докучаєва».

Формування і оцінювання зазначених у табл.1 компетентностей досягається під час:

- виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації у межах курсу (оцінюється під час захисту презентацій, екзамену);
- організації та планування самостійного навчання, виконання завдань (поточний та модульний контроль);
- професійного спілкування та участі в: лекціях, семінарах (поточний контроль, а саме оцінюється повнота і якість відповідей, активність і самостійність);
- ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регулює та регламентує інноваційну діяльність (поточний контроль).

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи; тестування. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Відбувається у вигляді виконання письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів, а також здобувачі готують індивідуальні презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни відповідного блоку змістових модулів та за тематикою ІНДЗ (до 10 хвилин, зі слайдами).

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: повнота розкриття теми; якість інформації; самостійність та креативність.

Критерії оцінки презентацій надаються окремо.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

При оцінюванні знань і умінь на семестровому екзамені викладач дотримується таких правил:

Відмінно / А / 90-100 балів – навчальний матеріал засвоєно у повному обсязі, здобувач володіє необхідними знаннями і вміннями. Здобувач точно формулює думки і обґрунтовує їх, послідовно, зв'язано викладає матеріал, ілюструє теоретичні знання, наводить приклади, аналізує, грамотно оформлює свою відповідь.

Добре / В / 82-89 балів – відповідь здобувача виявляє розуміння матеріалу, правильне застосування знань і вмінь, необхідних для відповіді, але містять окремі незначні помилки і невеликі неточності.

Добре / С / 75-81 бал – здобувач розуміє матеріал, але помиляється у застосуванні вмінь і знань, необхідних для відповіді.

Задовільно / D / 66-74 бали – здобувач володіє знаннями і вміннями з дисципліни, але вони носять розрізнений характер, знання недостатньо глибокі, а вміння проявляються слабо.

Задовільно/ E / 60-65 – у засвоєнні навчального матеріалу мають місце суттєві неточності, відповіді неглибокі, містять істотні помилки, у тому числі у висновках, аргументація слабка. При викладенні матеріалу відсутня послідовність і чіткість, мова бідна.

Незадовільно / FX / 35-59 – головний зміст навчального матеріалу не засвоєний, основні вміння не проявлені. Відповідь виявляє відсутність необхідних знань і вмінь, містить помилки, які спотворюють зміст навчального матеріалу.

Незадовільно / F/ 1-34 бали – здобувач не відповідає.

Підсумкова оцінка виставляється на основі суми набраних балів за результатами поточного, модульного та семестрового контролю.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.